

Yttrande över motion nr 26 En stärkt budget

En budget i balans bygger på att inkomster och utgifter balanseras, dvs. går jämt ut, över tid. I det måste hänsyn tas till alla inkomster och alla utgifter dvs. förutom resultatet också utgifterna för investeringar.

Resultatmålet speglar det överskott som kommer från resultaträkningen, vars syfte bl.a. är att finansiera investeringar. Ju högre investeringsbehoven är desto högre resultatmål krävs för att undvika upplåning.

I den regionplan och budget för 2022 som nu antagits av fullmäktige bedöms resultatmålet, för att uppnå en ekonomi i balans med den investeringsnivå som planeras, behöva uppgå till 3 procent som genomsnitt över perioden.

Att undvika upplåning är inte ett självändamål, men en för hög skuldsättning skapar ökad räntebelastning och räntekänslighet och ställer krav på framtida resultatöverskott för att klara amorteringar. Upplåning är därför i huvudsak ett sätt att skjuta finansieringsfrågan på framtiden. Det kan vara klokt om investeringen är långsiktig och ger framtida effektivisering som i sin tur kan användas till amortering, men mindre klokt om det handlar om kortsiktiga investeringar eller om det handlar om utökad verksamhet eller att undvika att anpassa kostnaderna till intäkterna. Som situationen är i Region Västerbotten idag är ökad upplåning inte en bra lösning.

Region Västerbotten har idag problem med budgetföljsamheten. Det problemet kan förvisso minskas, men inte helt lösas, genom att minska resultatkravet och fördela ut mer budget till verksamheterna och därigenom också minska budgetavvikelserna. Men om det inte samtidigt åtföljs av minskade investeringsutgifter blir effekten istället ökad upplåning. Att låna för att utöka driftbudgeten är inte god ekonomisk hushållning.

Det måste finnas en balans mellan hur stora investeringsbehov som finns och vilket resultatöverskott som krävs med beaktande av lämplig nivå på skuldsättningen. Att enbart minska resultatkravet i syfte att minska budgetavvikelserna skapar därför inte den balanserade ekonomi som Region Västerbotten behöver.

Den långsiktiga lösningen är därför att utgifterna anpassas till inkomsterna även om ett enskilt år kan påverkas av särskilda händelser. För hantering av sådana särskilda händelser har kommunallagen infört regler om resultatutjämning som Region Västerbotten tills vidare inte har valt att implementera.

Motionens avslås.